

Razgovor z dopisniki

Vsled kritičnih ugotovitev pri pregledovanju uredništva poslanih rokopisov čuti uredništvo »Našega dela« potrebo, da se redno in po možnosti preko vsake številke našega lista pogovori s svojimi dopisniki o dolžnostih in nalogah vsakega posameznega dopisnika, o njegovem delu in načinu čim uspešnejšega udeleževanja v dopisništvu. Prepričani smo, da bo to sredstvo nekoliko pripomoglo k sistematičnemu delu samih dopisnikov in hkrati k pravilnemu usmerjanju vsebine dopisov.

Mnogokrat se vprašajo naši bralci: odkod naenkrat in zakaj toliko časopisov? Ali so nam vsi ti časopisi tako nujno potrebni? — Da, potrebni so nam in se premalo jih je. Saj je toliko stvari, dogodkov in velikih uspehov v naši socialistični graditvi, ki upravičeno zaslužijo, da se o njih piše in zopet piše, da bodo črke naše velike zgodovine čim bolj natisnjene ter živo in dokumentarno predstavljale v borbi prehodno pot našega ljudstva. To zgodovino bodo prebirali naši otroci, o njej govorili in se učili naši vnuki in pravnuki. Z zdravim ponosom bodo govorili o svojih očetih in dedih ter o njihovih neprecenljivih zaslugah pri graditvi svoje velike socialistične domovine.

Vse to nam naj služi kot jasen odgovor na postavljeno vprašanje: zakaj toliko časopisov?

Naš tisk naj bo last našega ljudstva, kmeta, delavca, inteligenta in slehernega graditelja socializma. Naš pravi ljudski tisk je neizpodbiten dokaz, da lahko samo ljudska oblast ustvarja pogoje svobode tiska in končno ustvari možnost udeleževanja v dopisništvu slehernemu delovnemu človeku Jugoslavije. Takšna je naša ljudska oblast, takšna je naša svoboda tiska.

Ljudski tisk terja od našega dopisnika mnogo več kot kdaj koli prej. Terja od njega velike naloge in dolžnosti. Pa ne samo to. Zahteva popolnega, družbi in socialistični graditvi predanega človeka, ki z nami gradi in soustvarja z vsemi, ki ustvarjajo bodočnost socialističnega človeka.

Tudi naš dopisnik se na tihem vprašuje: o čem pisati? Pogledj v svojo vas med svoje ljudi, pogledj v tovarno in prislunhi stroju, ob katerem stoji naš vztrajni delavec, pogledj v zadrugo in se pogovori o delu našega zadržnika, o njegovi borbi za rekonstrukcijo kmetijstva in večji hektarski donos, poišči izkoriščanege hlapca ali deklo in jima pokaži pravo pot v človeka dostojno življenje ter o tem napiši, obišči našega haloškega in slovenjgoriškega viničarja in ga vprašaj, kdaj misli končati kulak s svojim neusmiljenim izkoriščanjem.

Svetovalec za naše kmete

Kako poteka setev v okraju Ptuj

Ing. Zorec Egon

Čas jesenske setve je tu. Okrajni plan jesenske setve je fiksan, prav tako imajo krajevni ljudski odbori svoje razrede. Vsak kmetovalec ve, kaj mu je sejal. Seme je pripravljeno t.j. očiščeno — razkuženo. Prav tako se je pričelo z razdeljevanjem semen. V okraju so se razdelila že vsa sorta semen. Prvič se je našlo v okraju krajevne ljudske odbore, — Središče, Ormož, Jursinci, Bukovci, Markovci, — kjer se bo sortno seme sejalo v širokih površinah, takozv. strnjeh površinah. Tu bodo kmetovalci repromducenti ali razmnoževalci sortnega semen. Poleg tega so se tudi sklepale pogodbe za traktorska dela.

Prav nič ne bo odveč, ako povem, da sejemno letošnjo jesen v drugačnem času kot druga leta. Stojimo namreč sredi bitke za zboljšanje našega kmetijstva ob koncu drugega planskega leta v naši petletki ter pravzaprav na začetku tretjega planskega leta, v katerem mora pokazati prav naše kmetijstvo velike uspehe ter se čvrsto postaviti ob strani ostalih gospodarskih panog v naši državi. Stojimo sredi borbe za večje pridelke. Prav gotovo je na tisoče naših kmetov širom naše domovine, ki si želijo, da bi ob prihodnji žetvi spravili v svoje kašče in kleti večji in lepši pridelek kakor dose-danja leta. Oni, ki bo ostal starokopten, temu seveda ni svetovati. Kruh je prav gotovo prvo, na kar bomo mislili pri letošnji jesenski setvi.

Setev se je v okraju že pričela. Industrijske rastline so zasejane — oljna repica. Prav tako se je v manjši meri začela tudi setev ječmena, rži. V naslednjih dneh se bo setev podvojila. Tu bi še omenjal nekoliko besedi o sklepanju pogodb za traktorsko oranje. KZ so že v teh dneh zaključile prijave, ponekod pa jih še vedno prejemajo. Prav traktor-

Če boš vse to videl in vse to spoznal, ne boš tako vprašujoče zrl v predse na mizi položen papir in se po nepotrebnem obotavljal.

Toda, kako pisati, kako začeti in kako končati?

Tega se naši dopisniki najbolj ustrašijo. Si hodil v šolo? Poznaš abecedo, besedo in stavek? Tudi misliš znaš, kajne? No, vidiš. Potem bo pa šlo. Le začetek, začetek je težak... Ne ustraši se gal Leta ena-inštiridesetega se naši prvoborci tudi niso ustrašili. Začeli so borbo, čer so verovali v zmago. Tudi ti boš žel uspehe, razveseli se boš, ko boš med ostalimi objavljenimi članki videl in bral tudi svojega. Da ti bo lažje, napravi tako: če pišeš, piši le o eni stvari, toda ne piši na dolgo in široko, ker, veš, našega bralca dolgočasijo to. Dogodek ali snov, ki jo želiš obdelati, se naj zrcali v prostih in lepo izraženih stavkih. Vsak posamezen stavek naj bo odraz tvoje-ga mišljenja in gledanja na dogodek, ki ga opisuješ. Izogibaj se laži in potvorbe, ker prava in poštena slovenska beseda ne sme lagati. Opusti tujke, saj ima slovenščina tako bogat besedni zaklad, ki ti lahko nudi lepo, dostojno in primer-no izražanje. Tuje strokovne izraze prepusti strokovnjakom, znanstvenikom in raziskovalcem. V vsaki tvoji besedi ali stavku naj spozna bralec tvoje realno notranje sodoživljanje zajete snovi. Kratko: Kakor misliš in čutiš, tako tudi piši! Ne pozabi pa, da boš vselej in vsakikrat pisal le o stvareh, ki so neločljive od naše družbene stvarnosti, ki so tesno povezane z velikimi napor, ki jih vlaga naš delovni človek pri ustvarjanju socialistične družbe, in končno ne pozabi na naše najmlajše v šoli, ki se trudijo, da bi v učenju dosegli to, česar nam predpriška Ju-go-

Volitve v odbore AFŽ

V. kongres Komunistične partije Jugoslavije je med drugimi naloga-mi poudaril tudi ogromno važnost političnega in vsestranskega dela med ženami ter napisal v svoj program, da se bo Komunistična partija posebej borila za vsestransko krepitev aktivnosti AFŽ pri delu za vzgojo žena v duhu socializma, pri delu za večjo mobilizacijo žena za izgradnjo socializma, za udrnitev dosežene enakopravnosti žena in za zagotovitev te ravnopravnosti s stalno skrbjo za njihovo kulturno in politično dvigavanje, s skrbjo za mater in otroka, s skrbjo za boljšo množično vključevanje v vsa področja družbenega in gospodarskega življenja. Kongres je ugotovil, da je bilo

slavija ni dala. Spomni se svojih otroških let ter jih primerjaj z življenjem naših pionirjev, pa boš znal tudi o tem nekaj napisati.

Vidiš, vse to te naj spremlja v času, ko boš sedel za mizo in nam pisal o življenju v tvoji vasi.

Da boš lahko pisal o stvareh, ki so trenutno aktualnega značaja, bi ti dali s tem v zvezi nekaj nasvetov in te z njimi seznanili.

Stojimo v času tik pred II. kongresom KPS, II. kongresom AFŽ in I. kongresom ESJ, ko naša Partija, naše žene, sindikat in vse delovno ljudstvo pristopa k novim nalogam in sprovaja v življenje nove in nove obveze na čast vsem trem kongresom. Po osnovnih partijskih organizacijah se vršijo volitve v partijska vodstva, s tem vzporedno pa se vršijo priprave za združitev SKOJA in LMS. Verjetno si že seznanjen z na zadnjem okrajnem plenumu OF sprejetim polletnim planom dela množičnih organizacij. Pogledj med frontovce in se seznani z uresničevanjem tega plana. Razen tega smo v času odkupa krompirja, kontra-haže koruze, odmere davkov in dokončnem urejevanju naših pitališč. Idi na gradbišče zadržnega doma in spremljaj gradnjo, ki se bo končala s pričetkom II. kongresa KPS. Kulturno-prosvetne skupine se pripravljajo na okrajni festival. Morda boš tudi ti nastopil kot njen član. No, vidiš, potem boš tudi o tem znal nekaj napisati. In končno ne pozabi na »Teden Rdečega križa«, ki ni manj važen.

Če boš vse to spremljal in sproti zasledoval vsa aktualna vprašanja na naši vasi, se ne boš več ukvarjal z mislijo, ki te je do sedaj mučila. Zato se ne ustraši, temveč pogumno brez obotavljanja sedi za mizo, vzemi svinčnik in piši...

Če boš pa naletel na morebitne težave, pridi k nam in ti bomo radi pomagali.

delo med ženami marsikje pomanjkljivo ter kot dokaz navedel dejstvo, da število žena v ljudski oblasti pada. Če hočemo izvajati sklepe V. kongresa Komunistične partije Jugoslavije in izboljšati delo med ženami, potem je treba udriniti organizacijo AFŽ, ki predstavlja bazo in formo Partije ter Osvobodilne fronte za vzgojo širokih množic žena v duhu socializma, za politični dvig žena in za spoznavanje ter dvigavanje novih ženskih kadrov. Organizacija AFŽ predstavlja za preprosto ženo prvo šolo, iz katere stopa po tej poti dalje v vse panoge javnega življenja.

Na potu k udrnitvi organizacije žena predstavljajo prav gotovo važno etapo volitve v odbore AFŽ in

vsekakor nezanesljive. Ob začetku vegetacije, ko začne vinska trta zeleneti in se pokažejo grozdji na mladcih, je že nakazana bodoča množina pridelka, ki lahko ostane v najugodnejših okoliščinah neokrnjena. Lahko pa se tudi zmanjša v občutni meri radi raznih ujm: toče, suše, boleznj in škodljivcev. V večji ali manjši meri se dogajajo poslednje skoro vsako leto in povsod.

Glede množine smemo reči, da bo letošnja letina nekoliko slabša od lanske. Vzrokov je več: pozeba v nizkih in manj zavetnih legah, številni prazni rezniki in prazni šparani v vinogradu pa so marsikje vzrok, da se je premalo škropilo in še ono malo grozdja, kar ga je ostalo, v večji meri vzele peronospora. Kjer se je nezadostno škropilo, je moglo močno napadeno letje slabo prehranjevati razvijajoča se zimska očesa, pa bo verjetno v takih vinogradih nastavek tudi prihodnje leto bolj pičel; les bo tudi slabše dozorel in bo zopet v toliko večji meri občutljiv za zimske pozebe.

V pogledu kakovosti pridelka se leta stvarja v mesecih avgustu-septembru-oktobra. Res je, da je grozdja letos v dozorevanju precej v zaostanku, vendar pa še ni vse izgubljeno. Tarnanje že v sredi avgusta ali v septembru, češ, da grozdje ne bo dozorelo, je pač vsekakor prerano. Sliši se to predvsem iz vrst onih vinogradnikov, ki nimajo volje počakati s trgatvijo vsaj do tega časa, ko bi moglo grozdje normalno dozoreti, temveč spravijo trgatve čim prej pod streho — pred rokom, ki naj bi bil določen za začetek splošne trgatve, — v kleti pa zboljšujejo mošt s elajenjem. Letos še grozdje v toliki meri ne gnije, zato naj velja pri vseh pravih vinogradnikih geslo: čakati in čakati s trgatvijo, dokler je mogoče, da more trsje v čim večji meri izkoristiti tople jesenske dneve, ki jih — upajmo — še tudi bo in ki ustvarjajo sladkor zastoj, vzporedno pa zmanjšujejo v grozdju tudi kislino.

Zato naj ne bo vinogradnika, ki bi pred 10. oktobrom 1948 odšel z škarkarji v vinograd. Razume se, da bi ob posebnih prilikah (dežju) ta termin ne držal,

Kulturni kotichek

„Teden napredne knjige“ v Ormožu

V dveh lepo okrašenih oknih v Ormožu se zrcali zunanje lice »Tedna napredne knjige in »Tedna gasilstva«. Vsak po svoji strani, kulturno-prosvetni svet in gasilci so pravilno razumeli ta teden in napeli vse sile, da bo tudi korist od tega tedna. V lepih izložbah naše nove knjižnice, ki jo je lepo uredila požrtvovalna in nad vse pridna knjižničarka tov. Sonja, so med cvetjem in zelenjem ter Titovo sliko našli najboljše knjige in slike naših najboljših pisateljev in pesnikov, njih, ki so s pisano besedo dvignili naš narod na tako zavidanja vredno kulturno stopnjo, ki so narod vodili po svetlih poteh spoznanja in mu tako omogočili, da je tako strjen prestal tako gorje in zatiranje in da je še zmiraj tu, naš ponosni slovenski narod. Tu so razstavljene knjige poučne, kulturne in

gospodarske. Ponošna je lahko naša knjižnica, ponosna, saj velja za eno najboljših v okraju. Se pred letom dni je bilo vse okrog knjig in knjižnice zaspano, sedaj pa si je utrla naša lepa slovenska knjiga pot tudi v naša srca, skoraj 200% več čitalcev je najzgovornejši dokaz zato.

V okviru »Tedna napredne knjige« bo tudi kulturno-prosvetni svet organiziral literarni večer, na katerem bodo čitali odlomke iz najboljših del naših naprednih pesnikov in pisateljev. Priznati moramo, da bo prav gotovo ta teden naše napredne knjige imel pri nas v Ormožu velik uspeh in vzbudil v ljudstvu zanimanje za lepo, napredno knjigo, ki mu bo povsod in sploh vodnik in kažipot na poti v lepšo bodočnost, na poti v socializem.

Drago

III. kongres AFŽ Slovenije. Volitve se bodo vršile od 15. oktobra do 15. novembra 1948 in so razpisane na podlagi statuta AFŽ Jugoslavije, sprejetega na II. kongresu AFŽ Jugoslavije. III. kongres AFŽ Slovenije je sklican za 12. in 13. december.

Prav zato, ker morajo pomeniti volitve v odbore AFŽ udrnitev organizacije žena in udrnitev Osvobodilne fronte, ter pomenijo izvajanje sklepov V. kongresa KP Jugoslavije, zato jim moramo posvečati vso pažnjo ter jim dati vso ono globoko vsebino, kakršno dejansko imajo. Volitve v odbore AFŽ morajo pomeniti v tem času mobilizacijo žena v borbi za mir, za katerega se odločno bore vse demokratične žene sveta, organizirane v Mednarodni demokratični federaciji žena. V tem času morajo pomeniti volitve in udeležba na volitvah opredelitev sleherne žene za mir ali za vojne hujskače in za novo klanje. In katera žena, ki je

že okusila vojno, ne želi miru? Takih žena ni, zato bodo z enotnim nastopom na volitvah AFŽ slovenske antifašistke manifestirale, da stoje trdno na strani miru. S tem bomo krepile mednarodno demokratično federacijo žena, krepile bomo ves demokratični blok sveta z veliko in nepremagljivo Sovjetsko Zvezo na čelu.

Toda mir se ne da samo krepiti s pobožno željo po miru, temveč je treba zanj uporno delati. Kaj je naš prispevek k udrnitvi svetovnega miru? Naš prispevek je naš petletni plan, je obrambno in gospodarsko močna Jugoslavija. Vsestranska krepitev Jugoslavije pomeni vsestransko krepitev demokratičnih, miroljubnih sil sveta. Zato bodo volitve v odbore AFŽ imele vsebino vse za mir, za mirno in lepše življenje naših otrok, zato vse sile za naš petletni plan.

H. Z.

Novo zavarovalstvo v službi ljudstva

Državni zavarovalni zavod, kateri vodi našo zavarovanje v dobi prehoda v socializem, si prizadeva, da našemu delovnemu ljudstvu nudi tisto zavarovalno zaščito, katera mu je potrebna. Poleg državnega in zadržnega sektorja tudi privatni sektor čuti potrebo in korist pravilnega zavarovanja in so mnogi kraji, v katerih ni več hiše, da ne bi bila zavarovana proti požaru. Lepo se razvijajo nova zavarovanja proti toči in živini, posebno zadnji čas zavarovanje proti poginu prašičev, od katerih ima naše gospodarstvo veliko škodo.

Delovno ljudstvo si pa oskrbuje zavarovalno zaščito z življenjskim in neugodnim zavarovanjem za vse primere. Tudi za naše mlade državljanje je poskrbljeno z neugodnim zavarovanjem vseh šolskih otrok, katerega ravno sedaj ob začetku šolskega leta izvajajo zastopniki DOZ-a in šolske uprave.

Terenski inštruktorji in zastopniki DOZ-a v ptujskem okraju vršijo častno svoje poslanstvo in v neumornem tekmovanju od leta 1945 naprej žanjejo tudi lepe uspehe. V tekmovanju do 29. novembra 1948 za izpolnitev letnega plana ter dosege 100% uspeha v požarnih zavarovanjih tudi v privatnem sektorju, so poedinci že imeli krasne uspehe. Zastopnik Meglič Franc iz Markove pri Ptuj je svojo obvezo že izvršil do 4. septembra 1948 in sedaj njegovemu primeru sledijo tudi ostali. Zelo so se mu približali tudi zastopniki Štamberger Janko iz Središča, Štampar Ivan iz Ormoža, Prelóg Franc iz Zagajčev ter ostali. V tem pa jim z veliko uspeha pomaga in jih pravilno vodi njihov terenski inštruktor tov. Kotnik Karel, tako da bodo tudi oni najbolj resni tekmečji za priboritev častnega priznanja prehodne zastavice.

Tudi v neugodnem zavarovanju šolskih otrok se je razvilo živahno tekmovanje, kjer šolske uprave nudi vso pomoč organom DOZ-a in so v prvih dneh akcije mnoge dosegle že lepe uspehe. Posebno priznanje zaslužita nižja gimnazija Ormož in Dijaški dom, katera sta to akcijo izvedla v prvem tednu 100%. Za njima pa uspešno sledi gimnazija v Ptuj in ostali, tako da se lahko v kratkem pričakujejo lepi rezultati povsod. Sestanki po šolah in v »Tednu gasilstva« so k temu tudi mnogo pripomogli.

Terenski in notranji kolektiv pa ne dela samo v svoji stroki, temveč prispeva tudi svoj delež v prosto-

voljnem delu v Mariboru, a povezuje se tudi z našim podeželjem. Na pobudo samih članov sindikalne podružnice bo imel tudi delovno akcijo na gradnji zadržnega doma v Juršincih in bo tako tudi v tem utrjeval povezavo med delavci in kmeti, med mestom in podeželjem.

Temu kolektivu želimo mnogo uspehov v njegovih prizadevanjih, tako da bo zavarovanje res vršilo tisto nalogo, katero ima v naši ljudski državi.

G. A.

Izkoriščanje del. sile

V času, ko naši dobri kmetje dajo vse od sebe za rekonstrukcijo našega gospodarstva in poljedelstva, izgradnjo zadržnih domov, dvig hektarskih donosov itd. so na vasi še vedno ljudje, ki zavirajo pot k napredku in na vse mogoče načine še danes izkoriščajo delovno silo mladincev, jih še vedno smatrajo za svoje hlapce in deklo, kateri jim lahko brez plačila ali pa za malenkostno plačilo delajo.

Ljudska oblast se trudi, da odpravi taka izkoriščanja in po potrebi tudi kaznuje take izkoriščevalce delovne sile.

Primer grobege izkoriščanja nam pove sledeče:

Vaški magnat in kulak tov. Vavpotič Konrad iz Zetla je imel v službi kot poljskega delavca 18-letnega Toplak Stefana, kateri mu je moral delati od 4. ure jutraj pa do pozne noči. Njegova plača je znašala od aprila pa do sedaj 300 din. Poleg tega mladinec Toplak sploh ni bil socialno zavarovan. Njegova hrana se je močno razlikovala od gospodarjeve, Stefan je imel za kosilo polento in krompirjevo, včasih mu je priletel na mizo kak kosček žilave govedine, dočim se je gospodar mamil s piščanci, pečenko, klobasami, svinjskim mesom in vse to zalival z vinom. Kljub temu, da je imel gospodar tri hiše, je moral Toplak spati v hlevu pri kravah. Po vrhu vsega slabega, pa ga je gospodinja zmerjala še z banditom in ga celo tepla. Gospodar je na Stefanovo industrijsko nakaznico kupil zase in za hčer blago in tako vzel Stefanu možnost, da se sam obleče in si kupi potrebno blago. Gospodar in njegovi domači so v veliki večini govorili doma samo v nemškem jeziku, da jih hlapec ni razumel, ko so kritizirali ljudsko oblast in vse, kar je demokratičnega.

Poleg vsega slabega se je gospodar ukvarjal tudi precej na debelo s črno borzo, saj je v času, ko je Stefan pri njem služil, zaklal okrog 9 prašičev in 4 teleta ter jih na »črno« razprodal.

Ljudska oblast je temu magnatu Vavpotiču stopila na prete in mu iz njegovih izkoriščevalskih krepiljev iztrgala tudi Stefana, ter poskrbela zanj. Danes je Stefan zadovoljen in dela v tovari »Saturnus« v Ljubljani. Vsem izkoriščevalcem pa še enkrat povemo, da so stari časi minili, da ni več stare Jugoslavije in da ne bomo več dopustili izkoriščanja.

Mladina, kolikor je še tako izkoriščena, izpreglejte in pojditte raje v tovarne, v zadruge, kjer ne boste občutili izkoriščanja, vedite, da je nastopil novi čas, ko ni več izkoriščanja človeka po človeku.

H. R.